

STANOVISKO SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR K NÁVRHU ZÁKONA O STÁTNÍM ROZPOČTU NA ROK 2022 PRO JEDNÁNÍ 160. PLENÁRNÍ SCHŮZE RHSD ČR DNE 20. ZÁŘÍ 2021

Proces projednávání

- Letošek je poznamenaný krizovým vývojem, i rozpočet se připravuje se zpožděním, takže od jara jsme měli jen přípravu rozpočtu, až nyní na začátku září jsme dostali podrobnou verzi.

Parametry, deficit predikce:

- Rozpočet v kompletní detailní verzi oproti přechodí přípravě **doznal změn – očekávané příjmy byly navýšeny** (o 57,6 mld. Kč), **očekávané výdaje** byly také **navýšeny** (plus 44,2 mld. Kč), ale tedy **v menší dynamice než příjmy, takže deficit se mohl zmenšit o 13,4 mld. Kč.**
- Nyní zveřejněná verze rozpočtu reaguje na srpnovou makroekonomickou predikci MF ČR, která zvýšila odhad růstu pro rok 2022 (z původních 3,7 % na 4,2 %; obdobně i pro letošní rok mírně navýšila růst o jednu desetinu p.b. z 3,1 na 3,2 %).
- Původně navrhovaný deficit -390 mld. Kč se v návrhu zredukoval na 376,6 mld. Kč - tj. deficit tak poklesne o 13,4 mld. Kč oproti květnovému návrhu, ale například oproti koronavirovému roku 2020 o téměř 10 miliard v podstatě rostl, a to i přes růst příjmů díky ekonomickému vývoji, lepším výsledkům výběru daní oproti původním odhadům MF a odpadnutí covidových programů.**

(vždy s EU)	skutečnost 2019	skutečnost 2020	schválený rozpočet 2021	příprava rozpočtu léto 2022	návrh rozpočtu podzim 2022	rozdíl příprava 2022 a návrh 2022	rozdíl návrh 2022 a r. 2021	rozdíl návrh 2022 a r. 2020	rozdíl návrh 2022 a r. 2019
příjmy	1 523,2	1 475,5	1 385,6	1 485,7	1 543,3	57,6	157,7	67,8	20,1
výdaje	1 551,7	1 842,9	1 885,6	1 875,7	1 919,9	44,2	34,3	77,0	368,2
deficit	-28,5	-367,4	-500,0	-390,0	-376,6	13,4	123,4	-9,2	-348,1

- Příjmy:**
- Meziročně se současný návrh oproti rozpočtu 2021 příjmy zvyšují o 157,7 mld. Kč.
- Změny **od přípravy** k detailnímu návrhu rozpočtu:
 - Příjmy se od přípravy rozpočtu k současnosti zvýšily o 57,6 mld. Kč.**
 - Oproti dubnové verzi** (řešili jsme ji v červnu) se odhad **daňových příjmů navýšil +21,5 mld. Kč**, což je dáno především nárůstem výnosů z **daně z příjmů** o 20,4 mld. Kč (nárůst ve všech složkách této daně), nárůstem u **DPH** o 4,8 mld. Kč. Naopak pokles u spotřebních daní o -3,6 %.

- **Zvyšoval** se odhad **příjmů z pojistného na sociální zabezpečení**: +19,6 mld. Kč (příprava rozpočtu na r. 2022 předpokládala 568,8 mld. Kč a zářijový rozpočet na r. 2022 uvádí 588,4 mld. Kč; důvodem je očekávaná vysoká zaměstnanost, rostoucí mzdy atd.).
- Rostl i odhad **nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů, který rostl** +16,5 mld. Kč (tj. 237,3 mld. Kč z přípravy se zvýšilo na 253,8 mld. Kč v zářijovém návrhu; různé důvody, např. příjmy z EU, kapitálové příjmy – prodej majetku/povolenek, různé výnosy z majetku státu a jeho firem – patrně též díky rostoucím cenám v ekonomice, jde o nominální hodnoty).

Daňové příjmy – konkrétně:

daňový příjem	2017 SK	2018 SK	2019 SK	2020 SK	2021 SR	2022 SR
DPH	266,0	279,0	291,3	287,9	287,9	307,9
Spotřební daně	152,7	157,0	156,4	152,6	161,0	163,0
v tom: minerální oleje	80,8	81,8	84,0	77,2	77,7	76,8
energetické daně	3,3	3,3	3,2	3,2	3,2	3,4
ostatní	68,6	71,9	69,2	72,2	80,1	82,8
Daně z příjmů	243,8	264,0	288,1	262,5	171,6	212,0
v tom: DPPO	115,2	117,5	123,5	108,4	83,8	109,8
DPFO placená plátcí celkem	111,7	127,8	142,8	135,3	72,2	83,7
DPFO zvláštní sazba	10,8	12,4	13,8	14,2	13,0	14,9
DPFO placená poplatníky celkem	6,1	6,3	8,0	4,6	2,6	3,6
Daň z nabytí nemovitých věcí	12,6	13,6	13,9	2,8	0,0	0,0
Ostatní daně a poplatky	5,0	3,7	4,3	2,7	5,5	5,7
Poplatky za znečišťování životního prostředí (odvody na jaderný účet) a příjmy z úhrad za dobývání nerostů	1,5	2,4	2,4	2,1	2,1	2,2
Odvod za el. ze slunečního záření	2,0	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3
Odvod za odnětí půdy	0,3	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4
Odvod z loterií/ daň z hazardních her	5,5	4,7	5,0	5,1	3,9	5,1
Digitální daň				0,0	1,1	2,5
Daňové příjmy celkem	689,4	727,1	764,0	718,2	635,9	701,1

- **Výdaje:** Meziroční nárůst je 34,4 mld. Kč (vč. EU).
 - Výdaje **od přípravy rozpočtu narostly o 44,2 mld. Kč.**
 - **Kapitálové rostou celkově** z 189 mld. Kč (údaj z přípravy rozpočtu) na 206,7 mld. Kč, tj. oproti přípravě **-17,7 mld. Kč** (meziroční nárůst o 19,2 mld. Kč). **Nárůst u kapitálových výdajů krytých z EU je meziročně o 41,2 mld. Kč, ale adekvátní pokles je u kapitálových výdajů z národních zdrojů.**
 - V roce 2022 by měl vzrůst kapitálových výdajů krytých příjmy EU z 85 mld. Kč (2021) na 126,2 mld. Kč. – důvod je to, že *nejvýznamnější nárůst souvisí s realizací Národního plánu obnovy, který je v kapitálových výdajích aktuálně navrhován ve výši 28,3 mld. Kč pro rok 2022. Další významná navýšení jsou pak realizována zejména v projektech „OP Doprava – CF 2021“, „IROP REACT-EU 2014+“ a „OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+“.*
 - **Mandatorní sociální výdaje celkem** představují meziroční nárůst (rozdíl návrhu rozpočtu 2022 a očekávanou skutečností 2021, tedy reálnější rozpočet 2021) +43,2 mld. Kč; při srovnání přípravy rozpočtu se současným návrhem se mandatorní výdaje zvyšují z 1 021,4 mld. Kč na 1 038,5 mld. Kč (tj. nárůst o **17,1 mld. Kč**).

- **Meziročně: výdaje na důchody** má růst o 22,8 mld. Kč (rok 2022 počítá s výdaji 558,4 mld. Kč).
 - Celkem se tedy **průměrný starobní důchod** od 1. ledna 2022 zvýší o 797 Kč, tj. o 5,2 %, a měl by poté činit 16 271 Kč.
- Výdaje na platbu pojistného na **veřejné zdravotní pojištění** ze státního rozpočtu za osoby, za které je plátcem stát, jsou rozpočtovány na r. 2022 ve výši 140,9 mld. Kč. Navýšení oproti očekávané skutečnosti roku 2021 činí 13,9 mld. Kč, tj. 10,9 %.
- **Výdaje na platy** rostou a ostatní náklady příspěvkových organizací vzrostou oproti rozpočtu 2021 v roce 2022 o 4,2 mld. Kč na 243,3 mld. Kč (počet míst v roce 2022 +6 867).
 - Důvody nárůstu – především nárůst MV (+1,3 tis.) vojáci a MŠMT (+4,7 tis.) v regionálním školství, chytrá karanténa, MZV na konzulátech, nárůst u hygienických stanic. Výraznější snížení je jen např. u MF ČR (-200 zaměstnanců), nebo u ČSÚ (-187 díky ukončení projektu sčítání lidu). *Průměrný plat ale stagnuje (u organizačních služek státu -0,1 %, příspěvkové organizace 0,0 %).*
- **V rámci kapitoly MŠMT (333) podporujeme navýšení prostředků na platy učitelů o očekávanou inflaci plus 1 až 2 %. Tento rámec navýšení Svaz průmyslu podporuje.**
- **Běžné výdaje** celkově mírně rostou, v rámci jednotlivých výdajů se někde daří šetřit, jinde ne (kromě vyšších nároků kvůli covidu rostou ceny za vodu, teplo a energie, což je pochopitelné).
- **Strukturální saldo**
 - MF ČR: *„Výše strukturálního salda na rok 2021 je výsledkem predikce ze srpna 2021. Odhadujeme výši celkového salda sektoru vládních institucí na úrovni -7,7 % HDP. Po zohlednění vlivu hospodářského cyklu (-0,2 % HDP) a jednorázových či jiných přechodných opatření (-1,4 % HDP) vyčíslujeme hodnotu strukturálního salda na -6,1 % HDP. Oproti odhadu obsaženému v dubnovém Konvergenčním programu ČR 2021 tak predikujeme hodnotu strukturálního salda o 0,4 procentního bodu lepší.“*
- **VaV**
 - Pozitivem je, že MF akceptovalo požadavek RVVI na rozpočet v roce 2022 ve výši 39,3 mld. Kč (tj. z národních zdrojů; pro srovnání, v r. 2021 je rozpočet 37,5 mld. Kč). Shodně s RVVI je uveden rozpočet TA ČR a MPO, které nás zajímají.
 - Negativem je, že v rámci toho budou nově zahrnuty prostředky z NPO, tedy hlavně na programy TREND a Doprava 2020+, s nimiž se dříve v tomto rozpočtu nepočítalo. To je navíc požadavek 805 mil. Kč na rok 2022, respektive bude nakonec potřeba asi méně výdajů pro rok 2022 – cca 450 mil. Kč v důsledku bohužel posunutě soutěže.
 - Také adekvátní změny dle návrhu RVVI nebyly promítnuty do výhledu na roky 2023 a 2024.
 - Nutné zajistit, aby výzvy v příslušných programech mohly být vyhlášeny co nejdříve (TREND ještě letos), tedy aby měly potvrzené financování na příští rok.
- **SFDI**

Oblast rozpočtu SFDI se několikrát změnila, nyní je v návrhu rozpočtu pro SFDI dedikováno na rok 2022 130 mld. Kč (ve výhledu rozpočtu SFDI na rok 2022 z loňska bylo uváděno ale až 144 mld. Kč). Zároveň v samotném návrhu státního rozpočtu je pro SFDI navrženo 119 mld. Kč. Zajímá nás, které číslo tedy platí a proč proti výhledu SFDI došlo ke snížení prostředků.

- **NPO**

- **Nutné nastavit jednoduše, atraktivně, ve spolupráci s námi. Zatím stále nebyly předloženy pracovní návrhy metodik, programů a výzev.**
 - Vidíme, že zahájení nového období se posouvá, vidíme, že OPTAK (Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost) bude někdy příští rok, že k NPO také stále neproběhla pracovní jednání nad konkrétními parametry, byť jsme MPO poskytli i příklady projektů a směrů, které dávají smysl a přinesou efekty v daných oblastech a firmy by je s podporou mohly realizovat.
- Tabulka MF: Národní plán obnovy (v Kč)

Národní plán obnovy v detailu na komponenty	kryto příjmem z rozpočtu EU/FM
NPO Udržitelná a bezpečná doprava	9 430 113 000
Národní plán obnovy - Nástroj pro oživení a odolnosti (RRF)	7 110 880 000
NPO Ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu	5 398 000 000
NPO Renovace budov a ochrana ovzduší	5 200 000 000
NPO Snižování spotřeby energie	3 092 700 000
NPO Digitální systémy státní správy	2 912 468 648
NPO Adaptace kapacity a zaměření školních programů	2 300 000 000
NPO Modernizace služeb zaměstnanosti a rozvoj trhu práce	1 719 000 000
NPO Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace	1 423 000 000
NPO Excel. VaV v prior. oblastech veř. zájmu ve zdravot.	1 000 000 000
NPO Zrychlení a digitalizace stavebního řízení	994 500 000
NPO Podpora biodiverzity a boj se suchem	983 000 000
NPO Revitalizace území se starou stavební zátěží	800 000 000
NPO Rozvoj čisté mobility	600 500 000
NPO Podpora VaV v podnicích a zavádění inovací do podn. pr.	548 000 000
NPO Rozvoj kulturního a kreativního sektoru	490 000 000
NPO Národní plán na posílení onkologické prevence a péče	415 600 000
NPO Digitální služby občanům a firmám	352 729 400
NPO Zvýšení odolnosti systému zdravotní péče	294 800 000
NPO Cirkulární ekonomika a recyklace a průmyslová voda	100 000 000
NPO Digitální vysokorychlostní sítě	90 000 000
NPO Digit. ekon. a společ., inovat. start-upy a nové technologie	47 000 000
Celkem	45 302 291 048

- **Naše hlavní stále platné koncepční připomínky:**

- Systémovými změnami ambiciózněji směřovat k vyrovnanému státnímu rozpočtu, aniž by to narušilo dlouhodobý ekonomický růst, např. snížit počet úředníků, digitalizovat státní správu.
- Rizika a nejistoty do budoucna s ohledem na strukturu rozpočtu a navyšování v posledních letech bez systémových změn (viz usnesení).

Návrh usnesení:

Zástupci zaměstnavatelů:

- považují strukturální saldo na úrovni -6,1 % HDP za příliš vysoké a rizikové, celkové odhadované saldo -7,7 % v poměru k HDP tedy není dáno jen koronavirovým a cyklickým vývojem a deficit je tvořen většinou právě politickými opatřeními;
- děkují, že vláda základní rámec výdajů na VaV určila dle návrhu RVVI ve výši 39,35 mld. Kč. Zároveň ale žádají, aby došlo k navýšení návrhu RVVI v rámci výhledu na roky 2023 a 2024. Dále žádají, aby MPO a MF ve spolupráci s dalšími rezorty a vládou zajistily urychleně prostředky tak, jak byly schváleny v NPO a aby byla ještě letos vyhlášena již odložená soutěž v programu TREND;
- k NPO žádají o jednoduché nastavení podmínek a konzultaci návrhů výzev se sociálními partnery s cílem vyhlásit jednoduché a srozumitelné a atraktivní výzvy, které budou efektivně čerpány;
- žádají vysvětlení poklesu rozpočtu v rámci SFDI pro rok 2022 oproti původnímu výhledu SFDI;
- podporují navýšení platů učitelů o očekávanou inflaci plus 1 až 2 %;
- upozorňují, že struktura stávajícího deficitu vykazuje rizika pro podnikatelský sektor do budoucna v rámci budoucího hledání nástrojů konsolidace, jak ve vztahu k výdajům pro růst ekonomiky (rizika pro dostatečné financování VaV i v budoucích letech) tak ve vztahu k budoucím návrhům na úpravy zdanění, které by se mohly dotknout ekonomického růstu.